

REDEGJØRELSE ETTER ÅPENHETSLOVEN FOR 2024

Den Norske Opera & Ballett AS

Godkjent av styret 16. juni 2025.

Dette dokumentet utgjør Den Norske Opera & Ballett AS' redegjørelse etter åpenhetsloven § 5. Åpenhetsloven har til formål å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt sikre allmenheten tilgang på informasjon. Formålet med denne redegjørelsen er å gi allmennheten innsikt i virksomhetens nøkkelfunn i aktsomhetsvurderingene, og hvilke tiltak som er vurdert og iverksatt i 2024.

1. Om Den Norske Opera & Ballett AS

Den Norske Opera & Ballett AS er et statlig heleid aksjeselskap hvor hovedvirksomheten er produksjon og formidling av opera og ballett av høy kvalitet til et bredt publikum. Aktiviteten foregår hovedsakelig i Operahuset i Bjørvika i Oslo, i tillegg til at kompaniene også opptrer andre steder både nasjonalt og internasjonalt.

Produksjon og formidling av opera og ballett gjennomføres ved hjelp av en kombinasjon av egne ansatte, kunstneriske oppdragstakere og andre leverandører. Noen produksjoner skapes av Den Norske Opera & Ballett selv, andre skapes i samarbeid med eller leies inn fra andre opera- og ballettvirksomheter. Noen forestillinger og konserter er gjestespill fra andre kompanier og kunstnere, i tillegg til at virksomheten også i noen grad leier ut scene og sal til andre aktører. Egne produksjoner produseres i hovedsak i eget hus, hvor både kostymer og dekor fremstilles på egne verksteder i Operahuset.

Den Norske Opera & Ballett leier Operahuset av Statsbygg, og leier i tillegg et lagerlokale litt utenfor bykjernen i Oslo, hvor utstyr, kostymer og dekor oppbevares når det ikke er i bruk i produksjoner. Virksomheten ivaretar selv mange funksjoner i driften av huset, samtidig som at tjenester som renhold, kantine, restauranter og vakthold ivaretas gjennom avtaler med eksterne tilbydere.

Virksomhetens ledelse og styre framkommer av selskapets nettsider og finnes [her](#).

2. Retningslinjer, rutiner og forankring av arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Den Norske Opera & Ballett har etablert retningslinjer og rutiner som ivaretar kravene i åpenhetsloven. Ansvar for organiseringen av arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er forankret i virksomhetens ledelse, og det er utarbeidet en egen veileder med informasjon om selskapets varslingskanaler og klagemekanismer etter åpenhetsloven: «Den Norske Opera & Balletts veileder for behandling av krav om

informasjon etter åpenhetsloven». Veilederen er ment å være et internt hjelpedokument ved mottak av forespørsler om informasjon etter åpenhetsloven § 6.

Den Norske Opera & Balletts [retningslinjer for samfunnsansvar](#) omhandler blant annet hvordan virksomheten ivaretar sitt samfunnsansvar relatert til mennesker, samfunn og miljø. Retningslinjen beskriver grunnleggende prinsipper for virksomhetens respekt for og bidrag til et anstendig arbeidsliv, herunder at grunnleggende arbeidsstandarter og -rettigheter som ILOS 8 kjernekonvensjoner, arbeidsmiljøloven og likestillingsloven ivaretas.

Videre er det etablert [etiske retningslinjer](#), rutiner for helse, miljø og sikkerhet, samt en egen varslingskanal, som skal bidra til anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet. De etiske retningslinjene og virksomhetens arbeidsreglement gjelder for alle arbeidstakere i Den Norske Opera & Ballett. Virksomheten legger ved retningslinjene i alle kontrakter med nye medarbeidere, og hver enkelt må signere for at de har gjennomgått og akseptert disse. Retningslinjene er utarbeidet på både norsk og engelsk for å sikre at de er forståelige for alle.

Den Norske Opera & Ballett har videre etablerte rutiner for å ivareta helse, miljø og sikkerhet i drift. Dette inkluderer rutiner for gjennomføring av risikovurderinger i virksomheten og i produksjoner, som skal bidra til å sikre et trygt og godt arbeidsmiljø både fysisk og psykososialt. Virksomheten har et digitalt stoffkartotek med en oversikt over kjemikalier som benyttes i driften, i overensstemmelse med gjeldende forskrift fra Arbeidstilsynet. Hensikten med stoffkartoteket er å samle all kunnskap om helsefarlige kjemikalier, som er viktig for å sikre trygg håndtering og oppbevaring av disse. I tillegg er det etablert et digitalt system for håndtering av avvik og rapportering av uønskede hendelser i overensstemmelse med internkontrollforskriften. Dette skal sikre at avvik blir rapportert, undersøkt og korrigert, og bidra til å forhindre at liknende tilfeller oppstår på nytt.

Den Norske Opera & Ballett har etablert en egen varslingsrutine, og det er definert varslingskanaler der alle som arbeider i organisasjonen, kan varsle om kritikkverdige forhold, og kan varsle anonymt. Det er også etablert et eget varslingsutvalg, som i første omgang gjennomgår og vurderer alle innkomne varsler før iverksettelse av videre undersøkelser. Gjennom denne rutinen er det blant annet lagt til rette for at opplevet diskriminering, mobbing/trakassering, brudd på menneskerettigheter, korrupsjon og andre kritikkverdige forhold kan registreres og følges opp.

Den Norske Opera & Balletts [strategi for 2025-2030](#) beskriver for øvrig konkrete målsettinger for hvordan virksomheten skal utøve sitt samfunnsoppdrag, der et sentralt mål er å bygge fellesskap. I dette inngår å gjøre opera og ballett tilgjengelig til et bredt publikum, satsing på barn og unge samt en målsetting om å lede an i arbeidet med miljømessig og sosial bærekraft, herunder menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i verdikjeden.

3. Aktsomhetsvurderinger

Den Norske Opera & Ballett foretar løpende vurderinger av risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen drift og verdikjede. Som del av virksomhetens årshjul gjennomføres en årlig risikoprosess, der vesentlige risikoer for virksomhetens evne til å levere på sitt samfunnsoppdrag evalueres, følges opp og rapporteres til styret. Det gjennomføres også en årlig arbeidsmiljøundersøkelse, der funn følges opp i virksomhetens handlingsplan.

I 2024 gjennomførte Den Norske Opera & Ballett sin første doble vesentlighetsanalyse for å forberede innføringen av EUs Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) fra og med regnskapsåret 2025. I analysen ble også menneskerettigheter og arbeidsforhold i egen virksomhet og i verdikjeden vurdert. Analysen, herunder beskrivelse av prosess og prioriteringer av risikoområder, vil finnes på nettsiden sammen med årsrapporten for 2024.

Den Norske Opera & Ballett er underlagt lov og forskrift om offentlige anskaffelser, og har i lengre tid benyttet klausuler for regulering av menneskerettigheter og arbeidsforhold i selskapets kontrakter. Siden åpenhetsloven trådte i kraft, har virksomheten utarbeidet nye formuleringer som benyttes som kvalifikasjonskrav i selskapets konkurransegrunnlag, for å forhindre at det inngås avtaler med leverandører som medfører risiko for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Når det gjelder risikoer i leverandørkjeden, har Den Norske Opera & Ballett en risikobasert tilnærming, med søkelys på leverandører og forretningsforbindelser som faller inn under følgende to kategorier:

- a. Leverandører og forretningsforbindelser med årlig forbruk over 1 MNOK
- b. Leverandører og forretningsforbindelser i risikoutsatte geografier og sektorer

Majoriteten av leverandørene til Den Norske Opera & Ballett er større norske bedrifter som selv er underlagt åpenhetsloven, og flere av leverandørene er tilknyttet felles statlige innkjøpsavtaler. Dette er i seg selv risikoreduserende.

Den Norske Opera & Ballett foretar vurderinger av risiko i leverandørkjeden, og har siden 2023 benyttet en ekstern tilbyder, INANKO, som bistår med løpende risikovurderinger av leverandører. Det første året var det en hovedprioritet å få flest mulig av virksomhetens leverandører og forretningsforbindelser til å registrere sine opplysninger i INANKO, herunder de leverandørene som faller inn i kategoriene over.

Tekstilbransjen anses som en risikoutsatt sektor, og i 2024 ble det igangsatt en kartlegging av virksomhetens største leverandører i tekstilbransjen. Her vurdert opp mot etiske og bærekraftsmessige krav, herunder menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter.

System for risikovurderinger av leverandører

Det digitale systemet INANKO kartlegger risiko blant leverandører basert på en kontinuerlig vurdering av offentlig tilgjengelig informasjon basert på kunstig intelligens. I tillegg samles det inn spesifikk informasjon fra et spørreskjema, der følgende kategorier skal svares ut av leverandøren: internkontroll og styringssystemer, grunnleggende arbeids- og menneskerettigheter, helse og sikkerhet samt antikorrupsjon og bestikkelser. Systemet genererer rapporter, som rangerer hver enkelt leverandørs risikoprofil i henhold til juridisk risiko, omdømmerisiko, operasjonell risiko og økonomisk risiko.

Overordnet gjennomføres leverandørkartleggingen på følgende måte:

- 1) Digital utsendelse av spørreskjema til utvalgte leverandører basert på områdene ovenfor
- 2) Identifisering og kartlegging av mulig risiko knyttet til hvert av områdene over, og vurdering av om det er grunnlag for å gjennomføre nærmere undersøkelser
- 3) Etablering av egen saksmappe for gjennomføring av analyse og vurdering av potensielle negative konsekvenser
 - Identifisere og prioritere tiltak der risikoen for negativ påvirkning er størst
 - Dersom hensiktsmessig, involvere interessenter, herunder leverandører og forretningspartnere ved iverksetting av mulige tiltak. Det kan også være aktuelt å samarbeide med konkurrenter eller bransjeorganisasjoner om tiltak.

4. Funn, tiltak og resultater fra aktsomhetsvurderingene

I analysene og aktsomhetsvurderingene gjennomført i 2024 er det ikke avdekket noen funn som tilsier brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet eller i verdikjeden. Vurderingene har i hovedsak tatt utgangspunkt i funn fra den doble vesentlighetsanalysen samt leverandør oppfølgingen gjennomført blant annet gjennom bruk av INANKO.

I Den Norske Opera & Balletts doble vesentlighetsanalyse er det konkludert med ni vesentlige undertemaer i ESRS-standardene, herunder risiko og påvirkninger relatert til menneskerettigheter og arbeidsforhold.¹ Av ESRS-egnene som ble identifisert som vesentlige for rapportering, er disse tre spesielt relevant i kontekst av åpenhetsloven: *Forretningskikk (G1)*, *Egen arbeidsstyrke (S1)* og *Forbrukere og sluttbrukere (S4)*. De spesifikke ESRS-underemnene som ble vurdert som vesentlige omhandler oppfølging av leverandører, krav til menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden samt sosial inkludering av sluttbruker (i dette tilfelle publikum).

¹ European Sustainability Reporting Standards (ESRS).

I vesentlighetsanalysen er det videre identifisert 22 påvirkninger, risikoer og muligheter, derav seks negative påvirkninger, ni positive påvirkninger samt én risiko innenfor de tre nevnte kategoriene. Disse vil integreres i relevante prosesser og følges opp gjennom 2025, og rapporteres i sammenheng med årsrapporteringen etter gjeldende lovkrav.² Den Norske Opera & Balletts doble vesentlighetsanalyse er tilgjengelig på nettsiden sammen med vesentlighetsmatrisen, som visualiserer resultatene av analysen.

Når det gjelder interne arbeidsforhold, har virksomheten innført et digitalt verktøy for medarbeiderundersøkelser, og gjennomførte i oktober 2024 en arbeidsmiljøundersøkelse i hele organisasjonen. 80 % av medarbeiderne besvarte undersøkelsen, og resultatene gir virksomheten og styret verdifull innsikt og er et hjelpemiddel i det videre arbeidet med utvikling av arbeidsmiljøet. Funn fra arbeidsmiljøundersøkelsen følges opp årlig med egne tiltaksplaner. Det er videre nedfelt i virksomhetens handlingsplan at det skal igangsettes tiltak for å redusere sykefravær og det skal arbeides med å videreutvikle retningslinjer og andre styrende dokumenter knyttet til arbeid med barn og unge i virksomheten. Et eget lederutviklingsprogram ble utviklet i 2024 og starter opp i 2025.

Når det gjelder leverandørkjeden, har Den Norske Opera & Ballett hatt fokus på tekstilleverandører i 2024, da dette er en sektor med kjente leverandørkjedeutfordringer og særlig i noen geografiske områder høy risiko relatert til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Basert på forbruk ble de seks største tekstilleverandørene vurdert med tanke på miljøpåvirkning, menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ved bruk av INANKO og ved gjennomgang av offentlig tilgjengelig informasjon (årsrapporter, websider m.m.). Arbeidet med å styrke rutinene og kunnskapen innen innkjøp og leverandørstyring vil fortsette i 2025.

De identifiserte tekstilleverandørene er kjente, etablerte europeiske leverandører til flere operahus i Europa, og et funn er at flere ikke har tilstrekkelig informasjon tilgjengelig om miljøforhold, menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, herunder sertifiseringer. For å få mer tyngde bak Den Norske Opera & Balletts forventning til økt åpenhet rundt disse temaene fra leverandørene, har virksomheten initiert et samarbeid med flere av de nordiske operahusene samt i bransjenettverket Opera Europa. I tillegg vurderes direkte møter med hver enkelt av de største tekstilleverandørene, for å etablere en dialog om oppfølging av krav til miljø, menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette arbeidet er i startgroppen og fortsetter i 2025.

Samtidig ble det i 2024 påbegynt en gjennomgang av Den Norske Opera & Balletts innkjøpsrutiner knyttet til leverandøroppfølging for ytterligere å styrke dette arbeidet. Det ble påbegynt et arbeid med å revidere kontraktskrav i rammeavtalene til verkstedene, og alle hovedleverandører av trevirke ble vurdert opp mot krav i åpenhetsloven. Disse ble

² Siden DNO&B likevel ikke vil være underlagt CSRD-rapportering fra regnskapsåret 2025, på grunn av EUs Omnibus-forslag lagt frem i februar 2025, vil det ikke foreligge en egen CSRD-rapport for virksomheten.

vurdert som tilfredsstillende. I arbeidet med dobbel vesentlighetsanalyse ble det videre gjennomført en interessentkartlegging i verdikjeden, og en oversikt over verdikjeden ble etablert. Det ble videre gjennomført en vurdering av bruk av nettbutikker utenfor EU for direktekjøp, og det vil igangsettes et arbeid for å øke bevisstheten internt og minske risiko for å bidra til brudd på grunnleggende menneskerettigheter gjennom direktekjøp.

For øvrig vises det til Den Norske Opera & Balletts årsrapport for 2024 med likestillingsredegjørelse i tråd med virksomhetens aktivitets- og redegjørelsesplikt (ARP).

Det er etablert et system for mottak og håndtering av klager etter åpenhetsloven. Den interne varslingskanalen er omtalt under punkt 2 og for eksterne henvendelser benyttes en allerede eksisterende ekstern kanal; innsyn@operaen.no. Informasjon om denne kanalen, sammen med klageadgang, er omtalt på virksomhetens hjemmesider.

For spørsmål om denne redegjørelsen, kontakt Den Norske Opera & Ballett på post@operaen.no